

Strasbourg, 22.11.2016.
COM(2016) 733 final

**KOMUNIKACIJA KOMISIJE EUROPSKOM PARLAMENTU, VIJEĆU,
EUROPSKOM GOSPODARSKOM I SOCIJALNOM ODBORU I ODBORU REGIJA**

Budući predvodnici u Europi: inicijativa za novoosnovana i rastuća poduzeća

{SWD(2016) 373 final}

KOMUNIKACIJA KOMISIJE

BUDUĆI PREDVODNICI U EUROPI: INICIJATIVA ZA NOVOOSNOVANA I RASTUĆA PODUZEĆA

1. Uvod

Poduzeća s visokom stopom rasta stvaraju mnogo veći broj radnih mjesta u usporedbi s drugim poduzećima¹. Novoosnovana poduzeća koja razmjerno rastu u veće tvrtke sačinjavaju veliki udio tih poduzeća. Ona povećavaju inovacije i konkurentnost u EU-u i time jačaju gospodarstvo. Takva „rastuća poduzeća” (*scale-ups*) mogu osigurati socijalne naknade, uključujući fleksibilnije i modernije radne uvjete.

U Strategiji jedinstvenog tržišta Komisija je najavila da će razmotriti kako se jedinstveno tržište može učiniti učinkovitijim za novoosnovana poduzeća i rastuća poduzeća. Naposljetku, poboljšanje ekosustava za novoosnovana i rastuća poduzeća u Europi izravno će povoljno utjecati na radna mjesta i rast u EU-u.

Novoosnovana poduzeća, često tehnološki napredna², uglavnom kombiniraju brz rast, visok stupanj oslanjanja na inovacije proizvoda, procese i financiranje, visoku razinu praćenja novih tehnoloških razvoja i širok raspon uporabe inovativnih poslovnih modela, a često i suradničke platforme.

Nekoliko država članica već je uvelo ili razmatra inicijative za uspostavu poticajne okoline za inovacije i poduzetništvo. Kao posljedica toga, nema velike razlike između EU-a i SAD-a u pogledu osnivanja novih poduzeća³. To je posebno vidljivo u tehnološkom sektoru, u kojem trgovačka društva iz EU-a postaju vodeća u svijetu u određenim sektorima srednje/visoke tehnologije (npr. inženjerstvo, automobilska industrija).

Nekoliko inicijativa EU-a pridonosi otvaranju radnih mjesta i rastu: Europski fond za strateška ulaganja (EFSU)⁴ i njegovo proširenje i jačanje, ali i Strategija jedinstvenog tržišta⁵, jedinstveno digitalno tržište⁶ i unija tržišta kapitala⁷ također su pružili okvir za daljnje poboljšanje. Osim toga, pomogla je i snažnija usredotočenost europskih strukturnih i investicijskih fondova (ESIF) na inovacije i potporu malim i srednjim poduzećima, uključujući potporu u obliku poduzetničkog kapitala za 140 000 novoosnovanih i rastućih poduzeća⁸. Sporazumi u okviru EFSU-a već su usmjereni na 377 000 malih i srednjih poduzeća, uključujući novoosnovana poduzeća.

Međutim, umjesto da uspijevaju i šire se u Europi i izvan nje, premali broj europskih novoosnovanih poduzeća uspijeva opstati dulje od ključnog razdoblja od dvije do tri godine, a još manji broj izraste u veća poduzeća⁹.

Iako su uzroci ovog stanja brojni, procjenjuje se da bi se u sljedećih 20 godina u EU-u moglo otvoriti do milijun novih radnih mjesta te da bi se BDP mogao povećati za dodatnih 2 000 milijardi eura kada bi udio rastućih poduzeća odgovarao udjelu u SAD-u¹⁰. To bi, zbog pozitivne veze između veličine poduzeća i produktivnosti, pridonijelo rastu produktivnosti Europe^{11,12}. Osim toga, utvrđivanje načina

¹ Prema Henreksonu i Johanssonu, 2010., 4 % poduzeća stvara 70 % novih radnih mjesta. Vidjeti i: <http://www.kauffman.org/blogs/policy-dialogue/2015/august/deconstructing-job-creation-from-startups>

² Povezivost; 5G i širokopolasne mreže itd.

³ Iako postoje razlike između zemalja članica EU-a. OECD (2015.) *Entrepreneurship at a glance*.

⁴ https://ec.europa.eu/growth/industry/innovation/funding/efsi_en

⁵ <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/PDF/?uri=CELEX:52015DC0550&from=HR>

⁶ <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/HTML/?uri=CELEX:52015DC0192&from=EN>

⁷ <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/HTML/?uri=CELEX:52015DC0468&from=EN>

⁸ Vidjeti <https://cohesiondata.ec.europa.eu/themes/3>

⁹ Više od 45 % poduzeća u Europi nije ostvarilo nikakav rast ili je njihov rast bio manji od 5 %, u usporedbi s 37 % u SAD-u (Bravo-Biosca, 2011., *A look at business growth and contraction in Europe*).

¹⁰ Izvješće danskog izaslanika za malo i srednje poduzetništvo, 2016., *Scale-up Companies – is a new policy agenda needed?* <http://ec.europa.eu/transparency/regexpert/index.cfm?do=groupDetail.groupDetailDoc&id=26381&no=1>

¹¹ Vidjeti Eurostat (ožujak, 2016.), *Statistics Explained: Entrepreneurship – Statistical indicators*: http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Entrepreneurship_-_statistical_indicators#Small.2C_medium_and_large_enterprises.

za podupiranje novoosnovanih poduzeća da ostvare razmjernan rast moglo bi koristiti i tradicionalnim poduzećima podupirući ih da posluju i rastu na jedinstvenom tržištu.

Rezultati javnog savjetovanja Komisije s početka 2016. godine potvrdili su ovu sliku. Ključni su zaključci¹³ bili sljedeći:

- novoosnovana poduzeća koja teže razmjernom rastu još uvijek se suočavaju s **previše regulatornih i administrativnih prepreka**, posebno u pogledu prekograničnog poslovanja,
- novoosnovana i rastuća poduzeća imaju **premalo mogućnosti** za nalaženje mogućih partnera u financijskim, poslovnim i lokalnim tijelima te suradnju s njima,
- **pristup financiranju** među najvećim je preprekama razmjernom rastu.

Ukratko, jedinstveno tržište, koje je i dalje previše fragmentirano¹⁴, može posebno ograničavati potencijal za rast novoosnovanih i rastućih poduzeća. Čini se da ih regulatorne i administrativne prepreke često sprječavaju da budu inovativna i valoriziraju svoju nematerijalnu imovinu te da ostvaruju razmjernan rast diljem EU-a. Trgovačka društva mogu odlučiti poslovati u područjima izvan nadležnosti EU-a koja imaju veći potencijal za rast, što bi moglo dovesti do gubitka radnih mjesta u EU-u.

Europska tijela javne vlasti, novoosnovana poduzeća i njihovi poslovni partneri moraju djelovati kolektivno da vrijedni napori novoosnovanih poduzeća ne budu potraćeni. Potrebna je uspostava partnerstva s nacionalnim, regionalnim i lokalnim tijelima, a posebno sa samim novoosnovanim poduzećima. To uključuje tijela koja promiču uvjete kojima bi se novoosnovanim poduzećima omogućio razmjernan rast. Ta novoosnovana poduzeća zauzvrat mogu otvarati radna mjesta, natjecati se na tržištu i biti društveno odgovorna. Najnoviji manifest o rastu poduzeća u Europi (*Scale-up Europe Manifesto*)¹⁵ pokazuje da su novoosnovana poduzeća spremna na suradnju. Komisija pozdravlja ovu inicijativu aktera u tom području. Iznesene preporuke poslužile su joj u vlastitim razmatranjima ovih pitanja.

Ta je inicijativa usmjerena na rješavanje triju problema: **prepreka; manjka partnera i mogućnosti; i poteškoća u pogledu financiranja**. Temelji se na:

- **koordiniranom pristupu** u okviru politika EU-a, nadograđujući postojeće mjere ili mjere u razvoju, uključujući sektorske pristupe kao, primjerice, u svemirskom sektoru,
- ograničenom i ciljanom skupu **praktičnih mjera**; i, prije svega,
- **partnerstvu**.

2. Uklanjanje prepreka

Mnoga inovativna mlada poduzeća boje se da će, ako postanu prevelika, podlijegati pravilima koja nameću veća opterećenja, čak i ako se ne prošire preko granica. Mnoge tekuće inicijative s ciljem smanjenja prepreka prekograničnoj aktivnosti nisu ograničene na novoosnovana poduzeća, ali mogu osobito pozitivno utjecati na njih, npr. naponi koji se ulažu ekonomiju suradnje¹⁶, tekuće inicijative za daljnje poboljšanje pružanja usluga na jedinstvenom tržištu i eUprave ili prioriteta normizacije IKT-a¹⁷.

Kao prvo, utvrđivanje i ispunjavanje **regulatornih i administrativnih pravila i formalnosti** može oduzimati mnogo vremena jer **informacije** o nacionalnim pravilima i pravilima EU-a mogu nerijetko biti raštrkane i zahtjevne za obradu. Razumjeti sve o porezima, trgovačkom i radnom pravu i ostalim

---

¹² Produktivnost u trgovačkim društvima s više od 1 000 zaposlenika mnogo je veća od produktivnosti u drugim trgovačkim društvima. Danish Business Authority.

¹³ http://ec.europa.eu/growth/tools-databases/newsroom/cf/itemdetail.cfm?item_id=8723

¹⁴ Uključujući jedinstveno digitalno tržište.

¹⁵ *Scale Up Europe: A Manifesto for change and empowerment in the digital age, 2016.*

¹⁶ http://ec.europa.eu/growth/single-market/strategy/collaborative-economy_en

¹⁷ http://ec.europa.eu/growth/tools-databases/newsroom/cf/itemdetail.cfm?item_id=8852

zahtjevima predstavlja pravi izazov, posebno za novoosnovana poduzeća koja raspolažu ograničenim sredstvima ili znanjem. U okviru savjetovanja utvrđeno je da novoosnovana poduzeća, čak i nakon što shvate i ispune sve odgovarajuće zahtjeve, te zahtjeve smatraju prevelikim opterećenjem. Gotovo 40 % ispitanika navelo je da se ostvarivanje razmjernog rasta pokazalo težim od očekivanog.

Novoosnovana poduzeća, posebno digitalna, imaju poteškoća i u zapošljavanju osoblja u drugim državama članicama EU-a (jer se pravila o porezima i zapošljavanju razlikuju). Osnivanje društva kćeri često je preveliko opterećenje i ne ispunjava njihove potrebe (npr. zapošljavanje samo jedne osobe).

Tijela javne vlasti na svim razinama, lokalnoj, regionalnoj, nacionalnoj i europskoj, stoga moraju djelovati da uklone nepotrebne prepreke i opterećenja te pomognu poduzećima u savladavanju neizbježnih prepreka.

Komisija je već poduzela mjere i najavila uvođenje novih u nizu tih područja.¹⁸ Komisija u 2017. namjerava predstaviti inicijative za jedinstveni digitalni pristupnik da pruži jednostavan internetski pristup informacijama o jedinstvenom tržištu, e-postupcima, pomoći, savjetima i uslugama rješavanja poteškoća za građane i poduzeća, kao i mogućnosti dovršavanja prekograničnih postupaka preko interneta¹⁹.

Nacionalna tijela javne vlasti u stručnoj skupini država članica ispituju cjelokupni regulatorni okvir za novoosnovana poduzeća, uz potporu instrumenta za političku podršku predviđenog u programu Obzor 2020., kojim se pojedinačnim državama članicama omogućuje za zatraže preporuke za poboljšanje okvira poslovanja za takva poduzeća. Kako bi se osiguralo da Komisija i države članice imaju detaljne informacije i podatke o novoosnovanim i rastućim poduzećima, u okviru poboljšane **Europske promatračnice za klastere i industrijske promjene**²⁰, Komisija će prvi put sustavno prikupiti informacije o novoosnovanim i rastućim poduzećima, provesti detaljnu analizu te pružiti povratne informacije i podatke državama članicama da im pomogne poboljšati izradu politika i optimizirati alate za provedbu.

Kao drugo, novoosnovana poduzeća posebno su zabrinuta zbog **poreza i opterećenja da se ispune obveze 28 različitih poreznih sustava**: o visokim troškovima ispunjavanja porezne obveze izvijestilo je 58 % ispitanika u savjetovanju Komisije. Približno 30 % poreznih troškova koje imaju mala i srednja poduzeća (MSP-ovi) otpada na troškove ispunjavanja porezne obveze, a taj je postotak i viši ako se šire preko granica²¹. Rješavanje ovog pitanja bilo bi veoma korisno te bi pomoglo novoosnovanim poduzećima da rastu.

Kako je predstavljeno u Akcijskom planu donesenom 6. travnja 2016., Komisija namjerava modernizirati i pojednostavniti sustav poreza na dodanu vrijednost (PDV) koji se primjenjuje na prekograničnu trgovinu u EU-u tako što će se uspostaviti jedinstveno područje PDV-a²². Stoga će u narednim mjesecima predstaviti sveobuhvatni paket da bi se smanjila složenost i fragmentiranost sustava PDV-a u EU-u i time stvorila okolina koja je poticajna za rast trgovačkih društava i pogodna za prekograničnu trgovinu. U narednim tjednima Komisija će predložiti pojednostavnjenje mini sustava za pružanje usluga na jednom mjestu (MOSS) i njegovo proširenje na prekogranične isporuke robe i ostalih usluga od poslovnog subjekta do potrošača. U 2017. predstaviti će ciljani paket mjera za pojednostavljenje PDV-a za MSP-ove, uključujući novoosnovana poduzeća. Predložiti će i konačni

---

¹⁸ Europska komisija kontinuirano upravlja korpusom europskog zakonodavstva u okviru Programa primjerenosti i učinkovitosti propisa (REFIT) kojim se nastoji osigurati da pravo EU-a nastavi služiti svojoj svrsi i da na najučinkovitiji i najdjelotvorniji način donosi rezultate koje su tvorci politika zacrtali. Cilj je ukloniti prekomjernu birokraciju i smanjiti troškove, a da se ne dovedu u pitanje ciljevi politika i visoki standardi EU-a.

¹⁹ Registracija trgovačkih društava na internetu razmotrit će se u okviru planiranog prijedloga Komisije o omogućavanju uporabe digitalnih tehnologija tijekom cijelog životnog ciklusa trgovačkog društva (vidjeti Komunikaciju Komisije „Poboljšanje jedinstvenog tržišta: više prilika za ljude i poduzeća” (COM(2015) 550, str. 5.; Komunikaciju Komisije „Akcijski plan EU-a za e-upravu 2016. – 2020.” (COM(2016)179, str. 8.; Program rada Komisije za 2017. (COM(2016) 710, str. 8.).

²⁰ Pritom će se savjetovati s platformama kao što su Europska mreža novoosnovanih poduzeća i Globalna poduzetnička mreža.

²¹ Vidjeti Komunikaciju Komisije: Izgradnja pravednijeg, konkurentnijeg i stabilnijeg sustava oporezivanja dobiti poduzeća u EU-u.

²² https://ec.europa.eu/taxation_customs/sites/taxation/files/com_2016_148_hr.pdf

sustav PDV-a za prekograničnu trgovinu u EU-u kojim će se dodatno smanjiti opterećenje za novoosnovana i rastuća poduzeća.

Nadalje, nedavno doneseni prijedlozi za ponovnu uspostavu zajedničke konsolidirane osnovice poreza na dobit (CCCTB) sadržavaju poticaje za rast i prekogranično širenje poduzeća unutar jedinstvenog tržišta. Preciznije rečeno, to za inovativna novoosnovana i rastuća poduzeća koja se odluče koristiti CCCTB uključuje velike porezne odbitke za istraživanje i razvoj te olakšicu kojima se osigurava da se financiranje vlasničkim kapitalom i zaduživanjem s poreznog stajališta tretira na jednak način²³.

Kao treće, poštene preuzimatelje rizika prečesto se podvrgava neučinkovitim i pretjerano dugim **stečajnim postupcima**. Nadalje, održiva trgovačka društva nemaju mogućnost restrukturiranja. Osim toga, čini se da ima vrlo malo mogućnosti za „drugu priliku” za poštene prezadužene poduzetnike, iako je neuspjeh često dio puta uspješnog poduzetnika. Strah od neuspjeha i sankcija zbog tog neuspjeha može odvratiti od ulaganja u razmjern rast.

U pogledu **trgovačkog i stečajnog prava** Komisija je danas donijela zakonodavni instrument kojim će se i) zajamčiti mehanizam ranog upozoravanja i dostupnost okvira restrukturiranja u državama članicama da bi se obnovila održivost i izbjegli stečajevi, s posebnim naglaskom na MSP-ovima, ii) osigurati sustav druge prilike za pojedinačne poštene prezadužene poduzetnike otpustom dugova te iii) povećati učinkovitost restrukturiranja, postupaka otpusta duga i stečajnih postupaka. Komisija u 2017. namjerava predstaviti i inicijativu za trgovačko pravo da bi se pojednostavnila uporaba digitalnih tehnologija tijekom cijelog životnog ciklusa trgovačkih društava, a posebno u vezi s njihovom registracijom, podnošenjem njihovih dokumenata i informacija o njima, te o prekograničnim spajanjima i podjelama, uključujući ažuriranje pravila o prekograničnim spajanjima i njihovu nadopunu pravilima o prekograničnim podjelama. Kako je najavljeno jedinstvenim digitalnim tržištem i Akcijskim planom za e-upravu, veliki pilot-projekt o prekograničnoj primjeni načela „samo jednom” u području poslovanja između poduzeća i uprave pokrenut će se 2016. uz sudjelovanje država članica²⁴.

Kao četvrto, u pogledu **radnog prava** Komisija će novonastalim poduzećima i dalje pojednostavnjivati ispunjavanje obveza i poštovanje prava radnika, uključujući u vezi s usklađenosti s pravilima EU-a o radnom vremenu i zaštiti zdravlja na radu.

EU će usto nastaviti provedbu **trgovinske** politike radi otvaranja mogućnosti za novoosnovana i rastuća poduzeća na stranim tržištima, posebno kroz trgovinske sporazume i odgovarajuće mjere za osiguranje predvidivih i jasnih trgovinskih pravila.

Daljnje mjere:

- *Komisija će surađivati s Europskim parlamentom i Vijećem da se osiguraju pravovremeno donošenje i provedba prijedloga o okvirima preventivnog restrukturiranja, drugoj prilici za poštene poduzetnike i povećanju učinkovitosti postupaka restrukturiranja, stečaja i otpusta duga.*
- *Komisija će proširiti buduće smjernice o najboljoj praksi u poreznim sustavima država članica za poduzetnički kapital.*
- *Kako bi pomogla novoosnovanim i rastućim poduzećima u snalaženju s izvorima informacija koji su često raštrkani, **Europska poduzetnička mreža (EEN)** proširit će svoje savjetodavne usluge s namjenskim savjetnicima za razmjern rast na relevantna nacionalna i europska*

²³ CCCTB bi mogao potaknuti novoosnovana i rastuća poduzeća u pogledu ulaganja i širenja na jedinstvenom tržištu. Nagradit će njihove aktivnosti kojima se pogoduje rastu, kao što su ulaganje u istraživanje i razvoj i financiranje vlasničkim kapitalom. U svrhu pružanja potpore malom i inovativnom poduzetništvu, novoosnovanim društvima omogućit će se odbijanje većeg iznosa troškova ulaganja u istraživanje i razvoj. CCCTB će riješiti pitanje povlaštenosti financiranja zaduživanjem odnosu na financiranje vlasničkim kapitalom, što će posebno pogodovati inovativnim trgovačkim društvima financiranim iz vlasničkog kapitala i novoosnovanim poduzećima.

²⁴ Vidjeti Akcijski plan za e-upravu 2016-2020 COM(2016) 179, <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/?uri=CELEX%3A52016DC0179>

pravila, mogućnosti financiranja, osnivanje partnerstava i načine pristupanja prekograničnoj javnoj nabavi, povezati se s inicijativom za novoosnovana poduzeća u Europi (Startup Europe) te pristupom MSP-ova digitalnim inovacijskim čvorištima i proizvodnim pilot-linijama za MSP-ove u okviru programa Obzor 2020.

- *U 2017. u okviru Skupine na visokoj razini Vijeća za konkurentnost Komisija će podržati **veliki, sveobuhvatni i detaljni stručni pregled** svih pravila i praksi država članica prema novoosnovanim i rastućim poduzećima.*

3. Stvaranje novih mogućnosti

EU i države članice mogli bi dodatno pojednostavniti život novoosnovanim poduzećima pružajući im podršku u sljedećim područjima:

- povezivanju s **odgovarajućim partnerima** (npr. ulagačima, poslovnim partnerima, sveučilištima, istraživačkim centrima),
- procjenjivanju komercijalnih mogućnosti (posebno ugovora o **nabavi**),
- zapošljavanju djelatnika s **odgovarajućim vještinama**, uključujući izvan EU-a.

3.1 Partneri, klasteri i ekosustavi

Proteklih su godina Komisija i države članice EU-a podržavale stvaranje „**zajednica**” kako bi pomogle novoosnovanim poduzećima da se povežu s mogućim partnerima (npr. ulagačima, poslovnim partnerima, sveučilištima, istraživačkim centrima) kroz sudjelovanje u događanjima, platforme, poslovne klastere, umrežavanje i lokalne/regionalne „ekosustave”²⁵.

Na razini EU-a inicijativa za novoosnovana poduzeća u Europi (*Startup Europe*) pojavila se kao priznati brend za povezivanje ekosustava²⁶, s naglaskom na povezivanju ljudi, lokalnim ekosustavima, međunarodnoj suradnji i pružanju informacija za novoosnovana poduzeća s pomoću sustava za pružanje usluga na jednom mjestu. Ostvaren je određen napredak, no aktivnosti će se pojačati, a posebno aktivnosti povezivanja ulagača, trgovačkih društava i poduzetnika, kao i umrežavanja regionalnih donositelja odluka.

Osim toga, Europski institut za inovacije i tehnologiju (EIT) uspostavio je nekoliko zajednica znanja i inovacija u tematskim područjima IKT-a, energetike, klimatskih promjena, zdravstva i sirovina s 25 % javnog financiranja i ostatkom iz privatnih ulaganja. EIT pomaže u više aspekata: poduzetničkim vještinama, mentorstvu i centrima za ubrzani razvoj novoosnovanih poduzeća.

EU je uspostavio i tematske platforme za pametne specijalizacije²⁷, kojima se povezuju regije i poduzeća te podupiru ulaganja iz europskih strukturnih i investicijskih fondova (ESIF) za rastuća poduzeća koja promiču regionalne mreže i europska strateška partnerstva za klastere. Zajedno s ciljanom potporom koju primaju²⁸, ovi će projekti pomoći u stvaranju mogućnosti za rastuća poduzeća. Komisija će potaknuti države članice da sudjeluju u tematskim platformama za pametne specijalizacije i upotrebljavaju instrument za političku podršku u okviru programa Obzor 2020.

Međutim, unatoč ovim inicijativama, javno savjetovanje pokazalo je da bi novoosnovana i rastuća poduzeća imala koristi od **bolje koordinirane potpore**:

- **kritične mase** učinkovito međusobno povezanih klastera i ekosustava diljem EU-a,

²⁵ „Pristupom na osnovi poduzetničkog ekosustava” objašnjava se zašto određeni gradovi/regije imaju više novoosnovanih/rastućih poduzeća od ostalih, unatoč tome što djeluju unutar jednakog regulatornog okvira. Ekosustavi pokreću resurse prema najproduktivnijoj uporabi. Omogućuju stvaranje cjelovitih politika koje se ne postižu primjenom tradicionalnih pristupa.

²⁶ Npr. sastanak na vrhu o inicijativi za novoosnovana poduzeća u Europi (*Startup Europe Summit*), okupljanje centara za ubrzani razvoj u okviru inicijative za novoosnovana poduzeća u Europi (*Startup Europe Accelerators Assembly*), mreža sveučilišta za inicijativu o novoosnovanim poduzećima u Europi (*Startup Europe Universities network*); podizanje svijesti o dostupnim sredstvima i mogućnostima umrežavanja; povezivanje velikih trgovačkih društava i novoosnovanih poduzeća (platforma Partnerstva novoosnovanih poduzeća u Europi (*Startup Europe Partnership*)) i slavljenje poduzetništva.

²⁷ Dosad o industrijskoj modernizaciji, poljoprivredi i prehrani te energiji.

²⁸ Npr. o preoblikovanju regija i gradova u platforme za pokretanje digitalne transformacije i industrijske modernizacije.

- bolje iskorištenosti **centara za ubrzani razvoj i inkubatora**,
- **platforme za povezivanje** novoosnovanih poduzeća s mogućim partnerima na razini EU-a (uz postojeće javne i privatne platforme).

Daljnje mjere:

- *Komisija će 2017. ojačati inicijativu za novoosnovana poduzeća u Europi (Startup Europe), čije će se područje primjene proširiti izvan sektora IKT-a i novoosnovanih internetskih poduzeća. Komisija će koordinirati rad EU-a da se **povežu klasteri i ekosustavi diljem Europe te postigne bolja usklađenost raznih inicijativa EU-a**, posebno povezujući nacionalna i regionalna ministarstva, agencije za inovacije i ostale dionike i ekosustave.*
- *Kako bi **povezala novoosnovana poduzeća s poslovnim partnerima**, Komisija će 2017. pokrenuti niz pilot-mjera za povezivanje novoosnovanih poduzeća, poduzeća srednje tržišne kapitalizacije i većih poduzeća te proširiti program Erasmus za mlade poduzetnike na inkubatore i poduzetnike na međunarodnim tržištima.*

3.2 Objava javnih natječaja

Ugovori o javnoj nabavi mogu pridonijeti rastu, no MSP-ovi su i dalje nedovoljno zastupljeni²⁹, osobito u pogledu nabave „iznad graničnog praga“³⁰.

Javna nabava, na tržištu od 2 bilijuna EUR, predstavlja velik potencijal za rast novoosnovanih/rastućih poduzeća. Danas taj potencijal još nije dovoljno iskorišten. U odnosu na njihov značaj u gospodarstvu, novoosnovana/rastuća poduzeća ne dobivaju razmjerni udjel ugovora o javnoj nabavi³¹. Javne je naručitelje potrebno kvalitetnije poduprijeti u korištenju mogućnosti na tržištu i uporabi moderniziranih alata za nabavu da bi se time poboljšala uspostava inovativnih novoosnovanih/rastućih poduzeća. Naime, prethodne provjere tržišta i partnerstva za inovacije mogu biti važni načini na koje novoosnovana/rastuća poduzeća predstavljaju svoje inovativne proizvode javnim kupcima. Tako će novoosnovana/rastuća poduzeća lakše ostvariti uspjeh u javnoj nabavi. Pokretanje e-nabave ključno je u tom pogledu.

Dobro osmišljenom javnom nabavom povezanom s inovacijama već se pomoglo donijeti neispitane ideje na tržište i time stvoriti mogućnosti prekograničnog rasta.

U prvim aktivnostima nabave povezane s inovacijama u sklopu Sedmog okvirnog programa (FP7) MSP-ovi su dobili 2,5 puta više ugovora nego u uobičajenim postupcima (73 % u odnosu na 29 %), a prekogranično je dodijeljeno 15 puta više ugovora od prosjeka u javnoj nabavi u Europi (29 % u odnosu na 2 %)³².

EU je 2014. donio novi okvir javne nabave kojim se pružaju mogućnosti da novoosnovana poduzeća pristupe javnoj nabavi. Međutim, čini se da nacionalni ili regionalni/lokalni javni naručitelji još nisu dovoljno upoznati s tim mogućnostima.

Daljnje mjere:

- *Komisija će 2017. uvesti mjere o **nabavi u EU-u** u cilju: i. uspostave tržišnih posrednika u području inovacija radi izgradnje mreža kupaca zainteresiranih za javnu nabavu povezanu s inovacijama, njihova povezivanja s inovativnim poduzećima i pružanja podrške poduzećima u pogledu pristupa financiranju rizika³³; ii. poticanja svih država članica da postave*

²⁹ Istraživanje *Flash Eurobarometer 417* o preprekama u pogledu nabave za mala poduzeća.

³⁰ Nabava s vrijednošću jednakom ili višom od pragova utvrđenih zakonodavstvom EU-a.

³¹ Ovo je osobito točno za nabavu s vrijednošću jednakom ili višom od pragova utvrđenih zakonodavstvom EU-a.

³² <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/news/updated-results-ongoing-pre-commercial-procurements-pcp-projects>

³³ Ti bi tržišni posrednici utvrđivali i prikupljali potrebe javnih kupaca, utvrđivali moguće dobavljače, filtrirali ideje i osiguravali sredstva onima s najviše potencijala u određenim sektorima.

ambiciozne ciljeve u pogledu kupnje inovacija; iii. pružanja smjernica o nabavi povezanoj s inovacijama³⁴, polazeći od Partnerstva za inovacije.

3.3 Vještine

Rastuća trgovačka društva trebaju zapošljavati djelatnike s odgovarajućim **vještinama, osobito tehničkim, financijskim i digitalnim** vještinama. Za razmjernan rast ključni su i poduzetnički duh, **upravljanje** i vještine **vođenja**.

Komisija, na temelju „**Programa novih vještina za Europu**” (lipanj 2016.), radi na povećanju **kvalitete vještina** i njihove **važnosti za tržište rada**.

Tri će inicijative biti usmjerene na rješavanje tih izazova:

- nadolazeća „**Koalicija za digitalne vještine i radna mjesta**”, u svrhu potpore suradnji između područja obrazovanja, zapošljavanja i industrije,
- „**Plan za sektorsku suradnju u području vještina**”, čiji je cilj poboljšati analizu potreba za vještinama i rješavanje problema nedostatka vještina,
- nadolazeći „**alat za obradu velike količine podataka**” za analizu i predviđanje potreba za vještinama u okviru „Panorame vještina”.

Komisija je isto tako uspostavila dva okvira za poboljšanje podučavanja i procjene vještina:

- Europski poduzetnički okvir (EntrComp),
- Okvir digitalne kompetencije (DigComp).

Osim toga, surađivat će s državama članicama radi promicanja tih okvira na nacionalnoj razini. EIT će istodobno poduzeti i povećati svoje aktivnosti u obuci studenata magistarskih studija u kombiniranim tehničkim i poduzetničkim vještinama.

Komisija isto tako promiče profesionalnost u području informacijske i komunikacijske tehnologije (ICT). Europski okvir e-kompetencija³⁵ za stručnjake iz područja informacijske i komunikacijske tehnologije postao je standard. Konačno, sposobnost privlačenja najsposobnijih kandidata, uključujući izvan EU-a, još je jedan važan pokretač uspjeha. Komisija je u lipnju 2016. predložila reformu **plave karte EU-a** u cilju učinkovitijeg privlačenja visoko-kvalificiranih državljana trećih zemalja³⁶. S obzirom na to da potencijal iz inozemstva može dati važan doprinos u uspostavi novoosnovanih poduzeća, potrebno je uložiti više napora unutar EU-a kako bi se privuklo te radnike te kako bi im se pružila potpora.

Daljnje mjere:

- *Komisija će 2017. dodatno razvijati Program novih vještina tako što će ispitati mogućnosti povećanja aktivnosti **EIT-a** u cilju promicanja poduzetničkih vještina i vještina povezanih s upravljanjem i inovacijama.*
- *Komisija će poticati države članice da u većoj mjeri iskorištavaju potencijal projekata Erasmus+ Knowledge Alliances i alat za samoprocjenu HEInnovate.*

3.4 Poboljšanje mogućnosti za inovacije u EU-u za novoosnovana i rastuća poduzeća

³⁴ Na temelju moderniziranih direktiva o javnoj nabavi.

³⁵ <http://www.ecompetences.eu/>.

³⁶ U 2016. donesena je i reforma imigracijskih pravila za studente i istraživače koji su državljani trećih zemalja, čime im je dano pravo da ostanu u EU-a u svrhu traženja zaposlenja ili osnivanja poduzeća najmanje devet mjeseci nakon završetka studija ili istraživanja (Direktiva (EU) 2016/801).

Komisija je pojačala potporu MSP-ovima okvirnim programom za istraživanja i inovacije Obzor 2020., bilo na način da oni djeluju kao partneri u zajedničkim projektima s istraživačkim organizacijama i ostalim poduzećima, bilo da djeluju kao pojedinačni korisnici. Isto tako, povećala je potporu za inovacije, među ostalim kroz više demonstracijskih projekata, olakšan pristup objektima za eksperimentiranje i pilot-objektima, mjere za nabavu povezanu s inovacijama i pojačane financijske instrumente. Posljedično, sudjelovanje MSP-ova se povećalo i trenutačno je iznad ciljane razine od 20 %.

Iz novog instrumenta za MSP-ove već je osigurana potpora projektima inovacija u 1 924³⁷ MSP-ova. Međutim, podaci i stajališta dionika³⁸ pokazuju da je Obzor 2020. učinkovitiji u pružanju potpore postojećim tehnologijama i trgovačkim društvima nego novoosnovanim poduzećima koja uvode inovacije na novim tržištima ili koja posluju na raskrižju između digitalnih i fizičkih tehnologija. Trenutačna se potpora čini presloženom, neprilagodljivom i sporom za njihove potrebe.

S obzirom na navedeno, Komisija namjerava izmijeniti program Obzor 2020. za to razdoblje (2018. – 2020.). To uključuje:

- donošenje potpunog **pristupa „odozdo prema gore”** da bi inovativni projekti koji obuhvaćaju nekoliko sektora/tehnologija postali prihvatljivi za dodjelu potpore,
- olakšavanje **pristupa financijskoj i tehničkoj potpori** za novoosnovana poduzeća,
- usmjerenost na napredne inovacije s pomoću kojih se stvaraju tržišta, a koje imaju **potencijal za razmjern rast**.

Nastavno na to, i temeljeno na rezultatima srednjoročne procjene programa Obzor 2020., Europska komisija razmotrit će uspostavu **Europskog vijeća za inovacije**³⁹ za buduće programe u cilju pridonosa naprednim inovacijama koje bi mogle osvojiti i stvoriti nova tržišta.

Osim razmatranja posebnih potreba MSP-ova, kao što je otvoren i lakši pristup objektima za eksperimentiranje i pilot-objektima, i u suradnji s regijama u vezi s inovacijskim čvorištima, inicijativa **Inovacijski radar** omogućuje rano otkrivanje inovacija financiranih u okviru programa Obzor 2020. koje imaju tržišni potencijal, kao i timova koji rade na njima (npr. MSP-ovi, novoosnovana poduzeća, izdvojena poduzeća (*spin-offs*), sveučilišta).

Europski institut za inovacije i tehnologiju (EIT) uspostavio je paneuropske centre za ubrzani razvoj za inovativna trgovačka društva. Osim toga, EIT će ispitati mogućnost uspostave programa za izravno ulaganje u rast postojećih inovativnih trgovačkih društava privlačenjem dodatnog ulaganja iz izvora javnog i privatnog sektora i postojećih instrumenata.

Nadalje, novoosnovanim i rastućim poduzećima (i, šire gledano, MSP-ovima) koja to žele učiniti, preteško je osigurati i valorizirati prava intelektualnog vlasništva (**IPR**) zbog nedostatka preciznih informacija i stručnog znanja o strateškom korištenju pravima intelektualnog vlasništva kao sredstvima ulaganja/rasta; relativno visokih troškova sustava; poteškoća s vrednovanjem prava intelektualnog vlasništva;⁴⁰ visokih troškova provedbe.

Samo se 9 % malih poduzeća u EU-u koristi pravima registriranog intelektualnog vlasništva, a još ih se i manje koristi pravima na razini EU-a (njih 3 % registrira žigove EU-a)⁴¹. To ih često sprječava da iskoriste brojne potencijalne pogodnosti koje proizlaze iz napora koje su uložili u inovacije. U usporedbi s njihovim kolegama, MSP-ovi koji se aktivno koriste pravima intelektualnog vlasništva stvaraju 32 % više prihoda po zaposleniku zbog čega mogu nuditi privlačnije plaće i brže povećati svoju radnu snagu. Intelektualno je vlasništvo stoga ključno u procesu povećanja inovacija u malim poduzećima.

³⁷ Polazeći od Partnerstva za inovacije i uzimajući u obzir društvene i zelene aspekte.

³⁸ https://ec.europa.eu/research/eic/pdf/eic_call_for_ideas-overview.pdf#view=fit&pagemode=none.

³⁹ Radni naziv

⁴⁰ Izvješće o pristupu financiranju za kulturni i kreativni sektor (Europska komisija, 2015.).

⁴¹ *Intellectual property rights and firm performance in Europe: an economic analysis (EUIPO, 2015.)*.

Konačno, inovatori, a posebno novoosnovana poduzeća, često se suočavaju s regulatornim preprekama ili nesigurnostima pri uvođenju svojih inovacija na tržište. U okviru svojega Programa za bolju izradu propisa Komisija uzima u obzir mogući utjecaj postojećeg i novog zakonodavstva na inovacije⁴², u skladu s novim „načelom inovacija”⁴³ na zahtjev Vijeća.

Daljnje mjere:

- *Kako bi povećala potporu za inovacije, Komisija namjerava uvesti promjene za preostalo razdoblje primjene programa Obzor 2020. da bi osigurala potporu „odozdo prema gore” za napredne projekte inovacija s potencijalom za razmjernan rast, a razmotrit će jačanje tog pristupa u budućnosti u okviru rada **Europskog vijeća za inovacije**⁴⁴.*
- *Komisija će primjenom **Inovacijskog radara** povezati potencijalne poslovne partnere i ulagače s inovatorima financiranim u okviru programa Obzor 2020. da im pomogne u razmjernom rastu.*
- *Komisija će provesti procjenu programa **Sporazumi za inovacije** kojim se inovatorima omogućuje da surađuju s tijelima javne vlasti i ostalim dionicima kako bi pronašli rješenja za uočene regulatorne prepreke i, ako se program pokaže uspješnim, proširiti ga na ostala relevantna područja. U tom kontekstu Komisija će istražiti i okvir za omogućavanje **regulatornih sigurnih prostora**.*
- *U razdoblju 2017. – 2018. Komisija namjerava donijeti niz mjera za **potporu MSP-ovima u korištenju pravima intelektualnog vlasništva**⁴⁵ i to i. širenjem osviještenosti o postojećim programima potpore u pogledu intelektualnog vlasništva za MSP-ove; ii. razvijanjem mreže EU-a za posredovanje i arbitražu u pogledu intelektualnog vlasništva za MSP-ove; iii. poticanjem stvaranja europskih programa osiguranja koji se odnose na sudske sporove i krađu intelektualnog vlasništva; iv. poboljšavanjem koordinacije programa financiranja u području intelektualnog vlasništva, uključujući u okviru mogućeg usmjeravanja država članica⁴⁶.*

3.5 Socijalna ekonomija i socijalna poduzeća

Globalno gledano, sve je veći interes za socijalnim inovacijama kao načinom da se ostvari održivi rast, kao što su poštena trgovina, učenje na daljinu, prijenos novca s pomoću mobilnih uređaja, integracija migranata, smještajne jedinice s nultim emisijama stakleničkih plinova itd.

Novoosnovana socijalna poduzeća⁴⁷ stoga imaju velik potencijal za inovacije i pozitivan utjecaj na gospodarstvo i društvo u cjelini⁴⁸. Njihov poslovni model, koji spaja gospodarsku učinkovitost s ciljevima usmjerenima prema društvu⁴⁹, pokazao se veoma otpornim⁵⁰.

Postoje dobri izgledi za takva novoosnovana poduzeća s obzirom na rastuću potražnju za socijalnim inovacijama i povećanje broja novih tehnologija i platformi za suradnju. Osim toga, mnoga imaju potencijal za uspješnu provedbu dokazanih poslovnih modela koji se mogu primijeniti u drugim područjima. Međutim ta trgovačka društva i dalje teško osiguravaju financijska sredstva i potporu, posebno zbog sljedećih čimbenika:

- nedostatak priznanja i razumijevanja njihova gospodarskog potencijala,

⁴² U nadolazećem preispitivanju alata za istraživanje i inovacije u okviru smjernica za procjenu učinka.

⁴³ https://ec.europa.eu/epsc/sites/epsc/files/strategic_note_issue_14.pdf

⁴⁴ Radni naziv

⁴⁵ Dodatne pojedinosti o tim mjerama navedene su u popratnom radnom dokumentu službi. Te će se mjere razviti u bliskoj suradnji s Uredom EU-a za intelektualno vlasništvo (EUIPO).

⁴⁶ SWD(2016) 373 od 22. studenoga 2016., „Putting intellectual property at the service of SMEs to foster innovation and growth”.

⁴⁷ Socijalno novoosnovano poduzeće je novoosnovano poduzeće koje proizvodi socijalni učinak.

⁴⁸ http://eureka.sbs.ox.ac.uk/761/1/Social_Innovation.pdf, Oxford Said Business School, Social Innovation.

⁴⁹ <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/PDF/?uri=CELEX:32013R1296&qid=1479985650615&from=HR..>

⁵⁰ http://europa.eu/rapid/press-release_CES-12-60_en.htm?locale=en

- nedovoljno korištenje modernih tehnologija.

Nadalje, Komisija je s Europskim investicijskim fondom pokrenula nove financijske instrumente da se potakne pozajmljivanje socijalnim poduzećima, kao i nove vlasničke instrumente za socijalni učinak u okviru Europskog fonda za strateška ulaganja.

Daljnje mjere:

- *Nastavljajući se na Inicijativu za socijalno poduzetništvo, Komisija će potaknuti razmjern rast **novosnovanih poduzeća**, među ostalim i mjerama usmjerenima na bolji pristup financiranju, poboljšanim pristupom tržištima i jačanjem regulatornih okvira tako što će se savjetovati s državama članicama pri izradi politika.*
- *Isto tako, Komisija će istražiti mjere kojima bi se olakšalo uvođenje novih tehnologija, primjena novih poslovnih modela⁵¹ i podržalo financiranje socijalnog gospodarstva i socijalnih poduzeća sa snažnim učinkom u okviru razvojnih/susjedskih politika EU-a i međunarodnih foruma (npr. platforma Uključivo poslovanje G20)⁵².*

4. Pristup financiranju

Uklanjanjem i pojednostavnjenjem propisa i povećanjem mogućnosti za povezivanje, ugovore o javnoj nabavi i učinkovito zapošljavanje pomoći će se novoosnovanim poduzećima da ostvare razmjern rast i otvore održiva radna mjesta. **Pristup financiranju** glavna je prepreka koja se mora savladati.

Iako problemi s kojima se poduzeća u EU-u suočavaju u fazi osnivanja nisu veći od problema poduzeća u SAD-u, akademski dokazi i javno savjetovanje potvrđuju da postoje znatne razlike tijekom faze rasta. To je djelomično posljedica iznosa financijskih sredstava dostupnih za ulaganje u poduzetnički kapital: procjenjuje se da je 2014. u EU-u bilo dostupno samo oko 5 milijardi EUR, u usporedbi s više od 26 milijardi EUR u SAD-u⁵³.

Osim toga, **europski fondovi poduzetničkog kapitala** u prosjeku su manji⁵⁴ i ne mogu dovoljno pomoći trgovačkim društvima da iz novoosnovanih poduzeća izrastu u poduzeća srednje tržišne kapitalizacije te zatim u globalne aktere. U razdoblju od 2007. do 2012. (konačni) iznos sredstava u europskim fondovima poduzetničkog kapitala u prosjeku je bio 61 milijun EUR, a 50 % fondova raspolagalo je s manje od 27 milijuna EUR; prosječni iznos sredstava fondova poduzetničkog kapitala u SAD-u 2014. bio je 135 milijuna USD⁵⁵. To predstavlja poseban problem za rastuća poduzeća jer se sredstva s vremenom uglavnom potroše.

Mogućnost odabira između niza **strategija izlaza** ključna je za ulagače. Oni moraju znati da će imati mogućnost otkupiti svoja ulaganja, bilo inicijalnom javnom ponudom (IPO), prodajom udjela drugom trgovačkom društvu ili prodajom fondu poduzetničkog kapitala ili vlasničkog kapitala u kasnijoj fazi, ili ih preprodati osnivačima trgovačkog društva u koje su uložili. No trenutna nedostatak informacija o mogućnostima financiranja dovodi do nesigurnosti i smanjenja ulaganja. Isto tako, što je dostupnije financiranje u kasnijoj fazi, to je veća vjerojatnost da će ulagači iz prvog i drugog kruga uložiti sredstva.

U pogledu pristupa **javnom financiranju** 85 % ispitanika u javnom savjetovanju pozvalo je na bolju usklađenost i transparentnost inicijativa financiranja te bolje ciljano pristupanje trgovačkim društvima koja bi u budućnosti mogla biti vodeća poduzeća.

⁵¹ Komisija će 2017. pokrenuti platformu Izazovi u području socijalnih inovacija kako bi potaknula socijalna poduzeća da se udruže s drugim oblicima poduzeća i zajednički pronadu rješenja za socijalne izazove. Isto će tako objaviti poziv za analizu i prikupljanje primjera najboljih praksi kojih bi se socijalna poduzeća mogla pridržavati kako bi što bolje iskoristila digitalnu ekonomiju.

⁵² <http://www.un.org/sustainabledevelopment/sustainable-development-goals/>

⁵³ Thomson ONE u BSG Perspectives „The State of European Venture Capital”.

⁵⁴ NVCA-ovo izvješće za podatke o SAD-u, izvješće EU-a za podatke o EU-u.

⁵⁵ Studija „Assessing the Potential for EU Investment in Venture Capital and Other Risk Capital Fund of Funds”.

Komisija rješava ta pitanja provedbom nekoliko politika. U pregledu proračuna u sredini razdoblja predložila je povećanje proračuna za EFSU⁵⁶ i COSME (Program za konkurentnost poduzeća te malih i srednjih poduzeća) uz jačanje postojećih financijskih instrumenata i dodatno financiranje za MSP-ove u fazama osnivanja i rasta.

Od 2010. u okviru Programa EU-a za zapošljavanje i socijalne inovacije (EaSI) i programa koji mu je prethodio ponudeni su mikrokrediti u vrijednosti od 1 milijardu EUR za osnivanje ili razvoj malog poduzeća, čime se poduprlo više od 100 000 mikropoduzetnika diljem Europe.

U tome će pomoći i **Unija tržišta kapitala** uspostavljena 2015. Komisija nastavlja s uvođenjem sveobuhvatnog paketa mjera kojima se podupire financiranje poduzetničkog i rizičnog kapitala u EU-u. U vezi sa strategijom jedinstvenog tržišta predlaže uspostavu Paneuropskog fonda fondova poduzetničkog kapitala u cilju rješavanja pitanja fragmentiranih europskih fondova poduzetničkog kapitala s malo sredstava, privlačenja više privatnog kapitala u okvir poduzetničkog kapitala, financiranja većeg broja MSP-ova tijekom duljih razdoblja i diverzificiranog financiranja za novoosnovana poduzeća, trgovačka društva koja se bave inovacijama i neuvrštena trgovačka društva⁵⁷. Osim toga, Komisija je u srpnju 2016. donijela prijedlog o izmjeni uredbi o europskim fondovima poduzetničkog kapitala (EuVECA) i, kako je prethodno navedeno, europskim fondovima za socijalno poduzetništvo (EuSEF) da bi se olakšalo daljnje prekogranično financiranje MSP-ova. Nadopunjujući Paneuropski fond fondova poduzetničkog kapitala i EFSU, Komisija će razmotriti potencijalnu dodanu vrijednost **dodatnih poticaja poduzetničkom kapitalu**, primjerice, kroz programe u okviru kojih privatno upravljani investicijski fondovi u privatnom vlasništvu mogu koristiti javna jamstva pri zaduživanju radi ulaganja u vlasničke i dužničke instrumente u novoosnovanim i rastućim poduzećima.

Komisija će nastaviti i s praćenjem **poreznih programa/poticaja** za ulaganja u novoosnovana/rastuća poduzeća i, nastavljajući se na uspješne pristupe koje su uvele države članice i rezultate tekućeg ispitivanja učinkovitosti poreznih poticaja za poduzetnički kapital i poslovne anđele u privlačenju dugoročnijeg kapitala, razmotrit će dodatne načine pružanja potpore u izradi politika država članica.

Kako bi ojačala strategije izlaza za rane ulagače u novoosnovana i rastuća poduzeća i kako bi se nadopunili nadolazeći pilot-projekt za paneuropsku platformu za povezivanje i inicijativa za novoosnovana poduzeća u Europi, Komisija će u razdoblju 2017. – 2018. pratiti stvaranje tržišta rasta MSP-ova, novu kategoriju multilateralnih trgovinskih platformi koja će dobiti pravni oblik u okviru Direktive o tržištu financijskih instrumenata (MiFID II)⁵⁸. Time će se olakšati prikupljanje kapitala za srednja poduzeća i razmjena najboljih praksi. Komisija će utvrditi tržišne i javne inicijative kojima se potiče uvrštenje dionica MSP-ova za trgovanje i istražuju prihvatljiva rješenja regulatornih pitanja i tržišnih neuspjeha.

Daljnje mjere:

- *Komisija i Europski investicijski fond u 2017. će pružiti temeljna ulaganja u novi, nezavisno upravljani **Paneuropski fond fondova poduzetničkog kapitala** uz glavne privatne ulagače u cilju povećanja sredstava fondova poduzetničkog kapitala u Europi i rješavanja trenutačnog problema fragmentiranosti. Temeljna ulaganja EU-a u iznosu od 400 milijuna EUR bit će ograničena na 25 % ukupnog kapitala u Fondu fondova, donoseći potencijal za dodatna ulaganja u iznosu od najmanje 1,6 milijardi EUR u poduzetnički kapital u Europi.*
- *Komisija će 2017. koordinirati paneuropsku platformu u okviru koje će se moći razmjenjivati najbolje prakse država članica o skupnom financiranju i procijeniti nedostaci u financiranju iz **alternativnih izvora** da bi se zaključilo je li potrebno dodatno javno financiranje ili druge mjere.*

⁵⁶ <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/PDF/?uri=CELEX:52016DC0581&from=HR>

⁵⁷ Poziv za iskazivanje interesa za odabir promicatelja paneuropskog fonda fondova objavljen je u studenome 2016.

⁵⁸ Direktiva 2014/65/EU.

5. Zaključak

Unatoč velikom broju mladih i inovativnih poduzetnika Europa još nije u potpunosti iskoristila potencijal svojeg poduzetničkog kapaciteta i talenta.

Iako su poduzete mjere na nacionalnoj razini i razini EU-a, potrebno je učiniti više da bi se potaklo osnivanje novih poduzeća.

Osnivanje i rast trgovačkog društva diljem Europe moraju postati jednostavniji. Cilj je da Europa postane prvi izbor za ambiciozne poduzetnike koji utemeljuju i pretaču svoje napredne poslovne ideje u uspješna trgovačka društva u učinkovitim ekosustavima. Oni će zauzvrat otvoriti nova radna mjesta, potaknuti društvenu odgovornost, a neki od njih postat će vodeći u svijetu.

Ovom Komunikacijom predlaže se koordinirani pristup diljem politika EU-a koji se treba ostvariti nizom pragmatičnih mjera. Za njegovu učinkovitu i uspješnu provedbu bit će potrebna i partnerska suradnja sa svim razinama uprave, u državama članicama, regijama i gradovima, te svim dionicima, uključujući sama novoosnovana i rastuća poduzeća.

Komisija poziva Europski parlament i Vijeće da podrže ovu Komunikaciju i da se aktivno i u bliskoj suradnji sa svim bitnim dionicima uključe u njezinu provedbu.